

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 54P/202/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124212813
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Gomolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5124212813.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Gomolovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. A., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov – matky: C. A., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/XX, F., zastúpenej JUDr. Annou Gašpercovou, advokátkou s o sídlom Daniela Dlabača 35, Žilina, a otca: D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o návrhu matky na zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

Súd styk otca s maloletou A. a maloletou B. neupravuje.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 16P/101/2013-167 zo dňa 30. 1. 2014 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 02.12.2024 sa matka domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by zrušil časť rozsudku Okresného súdu Martin 16P/101/2013 - 167 zo dňa 03.09.2014 o úprave styku otca s maloletými deťmi. Uviedla, že dňa 03.06.2016 otec podal súdu návrh na nariadenie súdneho rozhodnutia ohľadne úpravy jeho styku s maloletými deťmi. V uvedenom konaní bol jednoznačne preukázaný narušený vzťah medzi otcom a maloletými deťmi, ktoré stretnutia s otcom odmietajú. Zároveň matka podaním zo dňa 06.11.2024 požiadala súd o odklad výkonu súdneho rozhodnutia z dôvodu, že dňa 03.10.2024 došlo k právoplatnému odsúdeniu otca zo spáchania prečinov sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže a teda je naplnená zákonná podmienka o obavách, že život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletých by výkonom rozhodnutia mohol byť vážne ohrozený. Matka od roku 2016 referovala súdu svoje pochybnosti o výkone rodičovských práv otcom v záujme maloletých detí, no tieto súd nedostatočne vyhodnocoval. Poukázala ďalej na správy z prešetrenia kolíznym opatrovníkom podaných do konania o výkon rozhodnutia a jej ďalšie podania v uvedenom konaní. Zo spisového materiálu Okresného súdu v Žiline vedeného vo viacerých veciach starostlivosti o maloleté deti A. je možné dohľadať také listinné dôkazy, ktoré potvrdzujú tvrdenia matky. Ide najmä o žiadosť o splátkový kalendár zo dňa 20.11.2017 adresovaný súdnemu exekútorovi, z ktorého vyplýva, že otec sa označil za bezdomovca a teda v uvedenom období z jeho strany nebolo objektívne možné realizovať styk s maloletými deťmi v rozsahu, akého sa domáhal svojím návrhom na výkon rozhodnutia; existenciu násilného správania sa otca vo vzťahu k cudzej žene preukazuje odpis registra trestov otca z 05.10.2021; existenciu násilného správania sa otca vo vzťahu k matke preukazuje zdravotný záznam matky; otec bol preukázateľne usvedčený z uvádzania nepravdy ohľadne okolností jeho nedostavenia sa na stretnutie s maloletými deťmi na RPPS. Dňa 03.10.2024 došlo k právoplatnému odsúdeniu otca zo spáchania prečinu sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa dopustil voči

poškodenej vo veku 10 rokov. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že od 03.09.2014, kedy súd naposledy upravil styk otca s maloletými deťmi, došlo k takej podstatnej zmene pomerov, kvôli ktorej je potrebné o úprave styku otca s deťmi rozhodnúť inak. V konaní 21Em/6/2016 bolo jednoznačne preukázané, že maloleté deti A. sa odmietli s otcom stretávať aj v súdom nariadenej forme asistovaného styku za účasti psychológa CPP v Žiline. Otec v žiadnom z konaní vo veci starostlivosti o maloleté ani neprodukoval tvrdenia a ani nepreukazoval, ako svojim vlastným správaním motivuje maloleté deti k stretávaniu sa s ním. Nepreukazoval, že by plnil prania, ktoré maloleté vo vzťahu k jeho správaniu vyslovili. Otcovi je známa adresa bydliska maloletých, napriek tomu neuvádzal, či maloletým k nejakému ich sviatku adresoval niekedy pohľadnicu, list, malú pozornosť a podobne. Otec v žiadnom zo súdnych konaní nepripúšťa svoj podiel viny na vzniknutej situácii, v celom rozsahu z nej obviňoval matku, produkoval pred súdom tvrdenia, ktoré sa v ďalšom štádiu konania preukázali ako nepravdivé, vo vzťahu k trestnej činnosti sa odvolával na prezumpciu neviny.

2. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu matky zo dňa 16.12.2024 navrhol návrh matky zamietnuť ako právne nedôvodný. V súvislosti s neodkladným opatrením, ktorým súd vo výkone rozhodnutia uložil rodičom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu uviedol, že matka maloletých detí nerešpektovala v plnom rozsahu uloženú povinnosť, nezabezpečila v plnom rozsahu účasť detí na týchto stretnutiach, vymýšľala si rôzne výhovorky (deti boli choré, atď.), pre ktoré sa maloleté deti údajne nemohli zúčastniť týchto stretnutí. Matka mu dlhodobo a sústavne bráni v styku s maloletými deťmi, vymýšľala si nezmyselné výhovorky, pre ktoré sa styk s deťmi nerealizuje. Ani apelácia súdu na matku, aby deti viedla k láske k nemu ako otcovi a umožňovala mu styk s deťmi, ostala matkou bez povšimnutia. Matka si je vedomá skutočnosti, že on ako otec maloletých detí napriek rozvodu ich manželstva svoje maloleté deti ľúbi, nikdy naň nezanevrel, má o ne záujem a chce sa podieľať na ich výchove. Matka vie, že jediná cesta ako sa mu pomstiť je využiť k tomu ich deti. Maloleté deti mu nikdy nepovedali a ani nenaznačili, že nemajú o stretnutie s ním záujem. Z ich správania je však evidentné, že sú pod silným tlakom zo strany matky, boja sa prejavíť svoj názor a správajú sa tak, ako im nariadi ich matka, čo rozhodne nie je v ich najlepšom záujme. Zdôraznil, že na svojich rodičovských právach nebol obmedzený, nebol svojich rodičovských práv zbavený. Má za to, že Okresným súdom v Martine schválená rodičovská dohoda je naďalej v najlepšom záujme ich maloletých detí, nakoľko rešpektuje právo ich deti na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvoma rodičmi. Návrhom matka žiada styk s deťmi neupraviť, to znamená, že tento navrhuje ponechať na ich dohode. Zo všetkých súdnych konaní je evidentné, že z dôvodov na strane matky k žiadnej dohode medzi nimi ohľadom stretávania sa s deťmi nikdy nedošlo ani do budúcnosti pravdepodobne nedôjde. S matkou maloletých detí spolu nekomunikujú, nestretávajú sa, nedokáže oznámiť ani základné informácie ohľadom ich maloletých detí. Súdom schválená rodičovská dohoda mu poskytuje určitý zákonný rámec pre stretávanie sa s deťmi, poskytuje mu záruku (pokiaľ matka naďalej nebude vykonávať všetky kroky k tomu, aby ho vymazala zo života detí, nebude nimi manipulovať ani ich ovplyvňovať), že svoje maloleté deti aspoň v súdom stanovený čas uvidí a bude sa môcť podieľať aspoň čiastočne na ich výchove. Úlohou matky ako rodiča, ktorý vychováva ich maloleté deti okrem iného je, aby vytvárala priaznivé podmienky pre jeho styk s maloletými deťmi a to najmä vedením detí k priaznivému a správne vzťahu k nemu a ako otcovi, čo v konkrétnom prípade sa nedeje. Matka maloletých detí sústavne uvádza rôzne tvrdenia, s cieľom znemožniť mu stretávanie sa s jeho deťmi, fabuluje si rôzne podozrenia z ohrozovania zdravia detí. Zdôraznil, že nikdy nikomu neublížil, po rozvode uzavrel nové manželstvo a slušne vychováva 2 maloleté deti z jeho nového manželstva spolu s tromi maloletými deťmi, ktoré má manželka s predchádzajúceho vzťahu. Plní si všetky svoje rodičovské práva a povinnosti vrátane vyživovacej. Odsúdenie pre trestný čin, na ktoré poukazuje matka maloletých detí, vníma ako veľkú krivdu a dôvody, ktoré k tomu viedli, objasní na pojednávaní. Tvrdenia zo strany matky maloletých detí o ohrození výchovy detí sú len predstieraným stavom, zámerne vyvolaných pôsobením matky ako rodiča, ktorému boli maloleté deti zverené do výchovy. Odpor je len prejav svojvôle matky, ktorá prehliada význam čiastočnej spoluúčasti na výchove jeho ako otca maloletých detí. Má za to, že v konkrétnom prípade (nakoľko dochádza k dlhoročnému bezdôvodnému bráneniu ich detí v stretávaní sa s ním) sú splnené podmienky pre zmenu výchovného prostredia ich maloletých detí. Ak by matka umožňovala realizovať styk s deťmi aspoň v rozsahu súdom schválenej rodičovskej dohody, prípadne by bolo možné sa s ňou dohodnúť a realizovať stretávanie sa s jeho deťmi aj nad rámec súdneho rozhodnutia, vtedy by bolo možné zmeniť pôvodné súdne rozhodnutie, ktorým by bola schválená rodičovská dohoda a upravený styk zmeniť tak, že tento súd neupraví a ponechá na dohode rodičov. V konkrétnom prípade je však nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že matka mu bezdôvodne bráni v styku s jeho deťmi, s matkou nikdy v žiadnej dohode ohľadom stretávania sa nedošlo, preto je jej návrh právne nedôvodný.

3. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca doručenom súdu dňa 08.01.2025 poukázala na skutočnosti vyplývajúce zo spisového materiálu 21Em/6/2016 s tým, že napriek uvedenému otec neustále vo svojich písomných podaniach na súd obviňuje výhradne matku z marenia jeho styku s maloletými deťmi a z ich ovplyvňovania. Otec svoj podiel viny na vzniknutej situácii nijakým spôsobom nereflektuje. Rovnako je tomu tak aj v písomnom vyjadrení zo dňa 16.12.2024, otec sám nijakým spôsobom nenavrhuje, akoby vedel maloleté deti k styku s ním motivovať, na základe akých jeho krokov by ich vedel presvedčiť, že výčitky, ktoré mu prostredníctvom ÚPSVaR ZA adresovali reflektuje a akým spôsobom ich mieni eliminovať. Odvolávala sa na konkrétne rozsudky ESLP. Uviedla, že nie sú splnené podmienky na inú úpravu osobného styku otca s maloletými deťmi, preto navrhla, aby súd osobný styk otca s maloletými deťmi neupravil. Nie však z dôvodu, že by styk otca s maloletými deťmi má byť ponechaný na dohode medzi ňou a otcom. Matka má za to, že žiadna z foriem osobného styku za danej situácie nie v najlepšom záujme maloletých detí, najmä s ohľadom na skutočnosť, že ani opakovane súdom nariaďovaná asistovaná forma osobného styku otca s maloletými deťmi nevedla k znovuobnoveniu narušeného vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi. Otec vytrvalo deklaruje svoj záujem o styk s maloletými deťmi, nevyužíva však žiadne formy kontaktu s maloletými deťmi, ktoré má k dispozícii v dnešnej technickej dobe. Deťom neposiela, napríklad písomnú korešpondenciu. Je možné poslať audio a video nahrávky, hlasové správy na CD nosiči a podobne.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, zisťovaním názoru maloletých detí, oboznámením listinných dôkazov, pripojeného spisu sp.zn. 21Em/6/2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 16P/101/2013 - 167 zo dňa 03.09.2014 manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, podľa ktorej boli maloleté deti A. a B. zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, otec sa zaviazal platiť na maloletú A. výživné vo výške 50 eur mesačne a na maloletú B. výživné vo výške 50 eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod do nedele do 18.00 hod nepretržite, počas vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23. 12. od 16. 00 hod do 26.12. do 12.00 hod nepretržite a každý párný kalendárny rok od 31.12. od 12.00 hod do 03.01. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roka do 12.00 hod nepretržite.

6. Kolízny opatrovník v správach z prešetrenia rodinného prostredia zo dňa 16.12.2024 a 11.12.2024 popísal bytové pomery u matky, otca, uviedol vyjadrenia oboch rodičov. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s malým maloletými deťmi bez prítomnosti matky. Maloletá A. uviedla, že otec ich nekontaktuje na sviatky, meniny, narodeniny. V tomto smere sa na záujme otca a ich stretávaní nezmenilo vôbec nič. S tatom sa nechce stretávať vôbec. Necíti sa komfortne v jeho prítomnosti a tiež zistila, za čo bol otec odsúdený a to je ďalší z mnohých dôvodov. Len dúfa, že sa s ním už nikdy nebude musieť stretnúť. V žiadnom prípade sa nechce stretávať s tatom. Stretla sa s otcom naposledy u psychológa v CPP, kde sa necítila dobre, otec tam začal klamať, ona sa rozplakala a psychológ to potom ukončil. Maloletá B. pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že sa s tatinom nechce stretávať. Nemá ho rada, proste sa s ním nechce stretávať. Oco im netelefonuje, nepíše, nezablahožela ani na meniny ani na narodeniny. Dozvedeli sa so sestrou, za čo bol odsúdený a ešte viac sa ho bojí. Nič na ich vzťahoch sa nezmenilo, je to ešte horšie.

7. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 21Em/6/2016 súd zistil, že na základe návrhu otca zo dňa 11.08.2016 bolo vedené konanie o výkon rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 16P/101/2013 - 167 zo dňa 03.09.2014 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Uznesením č. k. 21Em/6/2016 - 91 zo dňa 04.02.2021 bol výkon predmetného rozsudku v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi nariadený. Ďalej z obsahu spisu o výkone rozhodnutia vyplýva, že styk detí s otcom sa naposledy realizoval v roku 2015, následne bol otec za deťmi v škole. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.07.2018 (č.l. 77 spisu) vyplýva, že otec sa vyjadril, že do súdneho rozhodnutia nebude navštevovať maloleté deti, lebo je to nemožné a zle to vplýva na vývoj detí. Po nariadení výkonu rozhodnutia (uznesenie zo dňa 04.02.2021) sa nerealizoval styk 19.02.2021, podľa otca matka detí nepripravila, negatívne na vplýva, povinnosť pripraviť deti presúva na dobrovoľnosť detí či chcú ísť alebo nechcú; podľa vyjadrenia matky otec prišiel po šiestich rokoch neohlásený, s deťmi nebol v kontakte ani telefonicky, napriek jej vysvetľovaniu s ním ísť odmietli. Následne podľa vyjadrenia otca sa nekonal styk ani 05.03.2021, 2.4.2021 a 16.4.2021. uviedol tie isté vyjadrenia ako predtým.

8. Dňa 09.03.2021 matka podala návrh na zákaz styku otca s maloletými deťmi, poukázala na to, že otec maloletých detí je trestne stíhaný pre sexuálne zneužívanie maloletej osoby podľa § 201 Trestného zákona. Uznesením č. k. 9P/42/2021 zo dňa 07.04.2021 tunajší súd návrh matky zamietol. Vzhľadom na nové skutočnosti, ktoré nastali po nariadení výkonu rozhodnutia, súd na pojednávaní 18.1.2023 vypočul oprávneného, povinnú, maloleté deti. Následne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým im uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v Centre poradenstva a prevencie Žilina v rozsahu troch mesiacov z dôvodu, že maloleté boli vo veku 14 a 12 rokov, kedy dostatočne vedeli vyjadriť svoj názor vo veci, pričom ukladanie pokút, respektíve rozhodnutie o odňatí štátnych sociálnych dávok by boli v tomto štádiu formálne, nevedeli by k zmene postoja maloletých detí k styku s otcom, k zlepšeniu ich vzťahu. Dňa 08.12.2023 CPP Žilina podalo vyjadrenie k poskytovanej starostlivosti, boli realizované kontakty s matkou, otcom, stretnutia s maloletou B., A., ako aj stretnutie maloletej A. s otcom. Na následnom stretnutí obe maloleté deti psychologovi oznámili, že sa nechcú rozprávať, nepôjdu ani do kancelárie, ani spolu, ani jednotliv. Ďalej sa realizovali stretnutia už len s rodičmi. Súčasne prebiehalo trestné konanie vedené proti otcovi ako obvinenému. Po ukončení prvého psychologického poradenstva súd uznesením č. k. 21Em/6/2016 - 179 zo dňa 22.02.2024 opätovne nariadil neodkladným opatrením povinnosť rodičom a maloletým deťom podrobiť sa psychologickému poradenstvu CPP v Žiline, ktorého podľa správy tohto centra zo dňa 30.09.2024 sa matka ani maloleté deti nezúčastnili, matka žiadala výmenu psychológa. Návrhom zo dňa 06.11.2024 matka navrhla zrušenie neodkladného opatrenia a odklad výkonu rozhodnutia s poukazom na skutočnosť, že dňa 03.10.2024 došlo k právoplatnému odsúdeniu otca zo spáchania prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 201a Trestného zákona a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a Trestného zákona. Uznesením č. k. 21Em/6/2016 - 235 zo dňa 20.12.2024 súd výkon rozhodnutia vyhlásil za neprípustný a konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15.01.2025.

9. Súd vo veci zisťoval názor maloletých detí, vykonal s nimi rozhovor v neprítomnosti rodičov a právnej zástupkyne matky. Maloleté nesúhlasili so sprístupnením zvukového záznamu z tohto rozhovoru, chceli, aby súd reprodukoval rodičom vyjadrenie, v zmysle ktorého sa nechcú s otcom stretávať. Tým, že boli maloleté vypočuté bez prítomnosti rodičov, neboli vystavené konfliktu lojality a následnému pocitu viny. Aby bol zachovaný najlepší záujem maloletých detí, súd rozhodol, že rodičom ani tretím osobám nebude sprístupnený záznam z tohto výsluchu, aby maloleté neboli následne ovplyvňované či trestané zo strany rodičov za vyslovenie svojho názoru, aby bola zachovaná intimita ich názoru. V prípade, ak by bol záznam sprístupnený neskôr rodičom, bol by tým zmarený účel výsluchu detí, t.j. slobodne a neovplyvnené vyjadrenie ich názoru.

10. Na pojednávaní matka zotrvala na svojom návrhu. Maloleté deti sa s otcom stretli naposledy počas poradenstva. Odmietnutie detí zúčastňovať sa poradenstva podľa matky bolo ich rozhodnutím. Od tejto doby otec detí žiadnym spôsobom nekontaktoval, na Vianoce poslal 2 pohľadnice. Otec telefónne čísla maloletých asi nemá. Deti sú na sociálnych sieťach, otec ich tam nekontaktoval. K tomu, či s deťmi doma komunikuje o styku s otcom matka uviedla, že deti to nevyťahujú, myslí, že sú vo veku, kedy by ju nepočúvali, keby sa ich snažila o tom presvedčiť.

11. Otec na pojednávaní uviedol, že matka nepreukázala, nepredložila doklady, čo by dokazovalo, že by nebránila styku. Deti sú zo strany matky manipulované, psychicky napádané, týrané. U H. I. sa nemal možnosť s deťmi rozprávať, čo matka a jej partner majú. On na každé sedenie prišiel, oni tam chodili ako na klavír. Za deťmi bol pred pol rokom, deti boli doma, prišli domov a za 10 minút odišli. Potom zazvonil, nikto mu neotvoril. K tomu, či keď videl deti na súde, či za nimi prišiel, či sa s nimi pozdravil, spýtal sa ich, ako sa majú, otec uviedol, že si myslí, že zo slušnosti by mali prísť oni prví, mali by sa pozdraviť. Predtým, keď boli na súde, on ich zdravil, avšak oni si zakladali slúchadlá a pozerali do mobilu. Otec žiadal ešte raz poradenstvo, aby sa mohol s deťmi rozprávať, nikto by to nemohol brzdiť ani inak tomu brániť. Ak nie, nastúpila by tam sankcia voči matke.

12. Podľa čl. 5, vety prvej zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

13. Podľa § 36 ods. 1 2 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov

zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 26 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Rozhodnutie súdu o výkone rodičovských práv a povinností musí vždy vychádzať z právneho stavu v okamihu jeho vyhlásenia. Keďže však rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností nie je rozhodnutím, ktoré zanikne splnením jednorazovej povinnosti, musí zákon umožniť, aby bolo toto rozhodnutie zmeniteľné do budúcnosti, ak sa podstatným spôsobom zmenia okolnosti, za ktorých súd vychádzal pri vyhlásení rozsudku. Možnosť zmeniť právoplatné súdne rozhodnutie je výnimkou z pravidla občianskeho práva procesného, nazvanou *clausula rebus sic stantibus* (§ 121 CMP). Hmotnoprávny základom pre zmenu rozhodnutí o výchove maloletých detí je ustanovenie § 26 zákona o rodine.

18. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy styku otca s maloletou A. a maloletou B. došlo k zmene pomerov. V roku 2014 mala maloletá A. 6 rokov a maloletá Adela 4 roky. V súčasnosti maloletá A. je už vo veku blízkom plnoletosti (za rok bude mať 18 rokov) a maloletá B. má necelých 15 rokov. Maloleté deti dlhodobo odmietajú styk s otcom, nechcú sa s ním stretávať, pričom zlepšenie vzájomného vzťahu medzi maloletými dcérami a otcom sa nepodarilo dosiahnuť ani prostredníctvom psychologického poradenstva, kde pred psychológom obe maloleté deti vyjadrili nesúhlas, nechceli sa rozprávať. Vplyv na postoj detí k otcovi v negatívnom zmysle malo aj právoplatné odsúdenie otca za trestné činy sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Pokiaľ otec vo svojom vyjadrení uvádzal, že odsúdenie vníma ako veľkú krivdu, súd poukazuje na ustanovenie § 193 CSP s tým, že uvedeným rozhodnutím súdu, že bol spáchaný trestný čin, je viazaný.

19. Súd sa nestotožnil s vyjadrením otca o tom, že deti sú zo strany matky manipulované, psychicky napádané, týrané, nakoľko žiadne takéto skutočnosti nevyplývajú z konaní, psychické týranie nezistil kolízny opatrovník ani súd pri výsluchu maloletých detí. Vzhľadom na uvádzaný aktuálny vek maloletých detí má súd za to, že tieto sú už dostatočne rozumovo vyspelé, vedia vnímať danú situáciu a svoj názor vyjadriť. Nariadenie ďalšieho psychologického poradenstva, ktoré navrhoval otec, by bolo podľa názoru súdu kontraproduktívne. Ak by sa mali maloleté deti dostať na stretnutie s otcom za účasti psychológa za situácie, keď toto odmietajú, pričom by matke mala hroziť sankcia za nedostavenie sa detí na takéto stretnutie, takáto situácia by mohla výrazne zhoršiť už aj tak narušený vzťah detí k otcovi.

20. Aj keď v konaní o výkon rozhodnutia, ktoré bolo na tunajšom súde vedené, bol rozhodnutím súdu tento výkon nariadený, súd má za to, že svoj podiel viny na narušenom vzťahu s maloletými dcérami má aj otec, keďže nad rozsah toho, že sa domáha styku s maloletými deťmi prostredníctvom súdu a okrem účasti na psychologickom poradenstve, neurobil sám iniciatívne nič, čo by mohlo zmeniť negatívny postoj maloletých detí voči nemu, tieto dlhodobo nekontaktoval, sám sa vyjadril pred kolíznym opatrovníkom, že do súdneho rozhodnutia nebude navštevovať maloleté deti (č.l. 77 spisu 21Em/6/2016), počas prítomnosti maloletých detí na súde za účelom ich výsluchu nevyužil možnosť naviazať s nimi kontakt, informovať sa, ako sa majú (podľa otca zo slušnosti by mali prísť ony prvé), bol pred ich domom a zazvonil, až keď deti odišli (videl ich, neoslovil ich). Aj uvedený postoj otca v spojení s jeho odsúdením vo vyššie uvedenej trestnej veci malo za dôsledok, že maloleté deti styk s otcom odmietajú, majú z neho strach.

21. Vo vzťahu k právnu zástupkyňou matky predloženým rozhodnutím Ústavného súdu Českej republiky III. US 438/05 a rozhodnutím ESLP vo veci Elsholz proti Nemecku otec namietal, že nie sme v Českej republike ani v Nemecku. V zmysle § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týka základných ľudských práv a slobôd. Súd preto má povinnosť vziať do úvahy existujúcu judikatúru ESLP pri výklade a aplikácii právnych predpisov a pri výkone svojej rozhodovacej činnosti. Tak ako v uznesení o zastavení výkonu rozhodnutia súd aj v tomto rozhodnutí poukazuje na judikatúru ESLP, v zmysle ktorej povinný rodič nemôže plniť povinnosť stanovenú súdom z dôvodu negatívneho postoja maloletého, ak v konaní nebolo preukázané, že by príčinou negatívneho postoja dieťaťa bolo správanie, či úmyselne ovplyvňovanie zo strany povinného rodiča. V takomto prípade použitie donucovacích opatrení by bolo kontraproduktívne a mohlo by viesť k ďalšiemu zhoršeniu vzťahov medzi maloletým a rodičom (napr. rozsudok vo veci Fiala proti Českej republike zo dňa 18. 07. 2006). Podľa rozsudku ESLP Zavřel proti Českej republike z 18. 01. 2007 použitie donucovacích opatrení za účelom výkonu práva styku je v tejto oblasti nežiadúce. Bude odôvodnené iba v prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije - t. j. ak rodič aktívne bráni styku druhého rodiča s dieťaťom. Ak dieťa vyslovene styk odmieta (napríklad v prípadoch, ak je odmietanie rodiča dieťaťom zapríčinené správaním sa tohto rodiča), je podľa ESLP použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (z rozhodnutia Kapr proti Českej republike z 28. marca 2006).

22. Nakoľko po poslednej úprave styku otca s maloletými deťmi došlo k zmene pomerov, súd rozhodol tak, že styk otca s maloletými deťmi neupravil. Súd na pojednávaní motivoval otca, aby deťom napísal, uviedol, čo k nim cíti, pričom matka prisľúbila, že sa pokúsi, aby deti otcovi odpovedali a vyjadrili sa ako to chcú oni. Na to, aby mohlo dôjsť k nejakej zmene nastavenia maloletých detí voči otcovi, tento záujem zo strany otca musí byť dlhodobejší.

23. Keďže došlo k zmene rozhodnutia o úprave styku, súd túto zmenu vyjadril vo výroku tohto rozsudku.

24. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Nakoľko súd nezistil dôvod pre aplikáciu ustanovení § 53 - § 56 CMP, žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Nakoľko po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnené a po poučení o opravnom prostriedku sa matka a kolízny opatrovník práva podať odvolanie vzdali, toto právo nemajú.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).